

2022/03/31

IOM biuro Vilniuje vadovas: „Kai kuriuos karo pabėgėlius lydime telefonu nuo Ukrainos iki Lietuvos“

Naujienos

Lietuvoje užsiregistravusių karo pabėgėlių iš Ukrainos skaičius tuoj pasieks 40 tūkst., tad ukrainiečiams pagalbą teikiančios institucijos šiuo metu dirba kone dukart intensyvesniu režimu. Konsultacijų skaičius nuo karo Ukrainoje pradžios išaugo 74 proc. – jei įprastai per mėnesį būdavo atsakoma į 1000-1200 užklausų, vien kovą užklausų skaičius viršijo 2000. Didžiąją dalį jų, net 40 proc., sudaro klausimai, susiję su Ukraina, o atsakyti į ukrainiečių klausimus tenka ir fone gaudžiant pavojaus sirenoms.

Pirmųjų užklausų iš ukrainiečių sulaukėme vasario 24-osios rytą. Nebuvo laiko tam ruoštis – iškart suskubome teikti pagalbą, ieškoti atsakymų į kylančius klausimus. Tai, kad turime sukauptą žinių ir patirties bagažą bei priklausome Jungtinių Tautų (JT) Tarptautinės migracijos organizacijai, leido greitai reaguoti į naują situaciją. Žmonės skambina ir rašo dar būdami Ukrainoje, klausia, ar gali atvykti į Lietuvą, kokie dokumentai reikalingi – pasai ar vizos, koks maršrutas yra greičiausias ir saugiausias. Atvykusiems kyla klausimų, kaip registruotis, kokį dokumentą gaus Lietuvoje, ar galės dirbti, ar bus suteiktas apgyvendinimas, medicinos paslaugos, taip pat ar bus galimybė užregistruoti vaikus į mokyklas ar darželius. Taip pat ukrainiečiai domisi ir galimybėmis nemokamai mokytis lietuvių kalbą – jie nori kuo greičiau prisitaikyti prie gyvenimo Lietuvoje ir turėti bent minimalius kalbos pagrindus. Daugelis atvykstančių nenori būti našta valstybei, todėl dažnas prašymas būna padėti susirasti darbą.

Reikalinga informacija rusų kalba

Mes vieni pirmųjų parengėme dokumentą su atsakymais į dažniausiai užduodamus klausimus (D. U. K.) – jame susisteminta visa aktuali informacija į Lietuvą atvykstantiems karo pabėgėliams. Dokumentas prieinamas tiek [rusų](#), tiek [lietuvių](#) ir [anglų](#) kalbomis.

Mūsų projekto konsultantai ne tik moka rusų, bet ir supranta ukrainiečių kalbą. Dalis karo pabėgėlių

kreipiasi savo gimtąja kalba, taip pat tenka informacijos paieškoti ir ukrainietiškuose šaltiniuose. Iš Ukrainos atvykstantiems žmonėms itin reikalinga suprantama informacija, didelis poreikis viską gauti bent jau rusų kalba. Šiuo metu užklausų rusų kalba būna virš 70 proc., kai sausį jų buvo beveik 2 kartus mažiau – 37 proc.

Kovo viduryje surengėme ir pirmąjį internetinį seminarą ukrainiečiams rusų kalba. Jame dalyvavo per 200 dalyvių, kurie domėjosi karo pabėgėliams suteikiamu teisiniu statusu Lietuvoje, įdarbinimo ir švietimo galimybėmis, sveikatos apsauga bei socialinėmis garantijomis. Seminaro metu buvo atsakoma į individualius klausimus.

Be reagavimo į užklausas ukrainiečiams šiuo metu pradėtos teikti ir nemokamos psichologo konsultacijos – jas teikia mūsų komandoje dirbantis [psichologas](#).

„Šiuo metu visi esame ne tik migracijos ar logistikos specialistai, bet ir psichologai. Kai kuriuos žmones lydime telefonu visą kelią nuo Ukrainos iki Lietuvos. Pavyzdžiui, su viena moterimi pradėjome bendrauti dar tada, kai ji sėdėjo slėptuvėje Charkive. Ryšys vis nutrūkdavo, skambėdavo pavojaus sirenos. Pokalbiai truko 5 dienas, kol moteris saugiai pasiekė Lietuvą. Tokių istorijų yra ne viena, jos įkvepia tęsti darbus“, – dalijasi IOM Vilniaus biuro vadovas E. Bingelis.

Į mus kreipiasi ir Lietuvos gyventojai, besidomintys galimybe priimti karo pabėgėlius savo namuose. Taip pat išaugo klausimų dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo: kovą dėl pilietybės klausta 97 kartus, vasarį – 51, o sausį – vos 7 kartus.

Šiuo metu „Renkuosi Lietuvą“ komandoje dirba tik 3 konsultantai, atsakantys į karo pabėgėlių užklausas. Pasak IOM Vilniaus biuro vadovo, šiuo metu dedamos visos pastangos, kad ukrainiečiai gautų reikiamą informaciją laiku ir nors pirmos dienos buvo sudėtingos, nes trūko informacijos, kokia pagalba bus teikiama karo pabėgėliams, šiuo metu viskas aiškiau. Visos Lietuvos institucijos reagavo greitai - buvo daromi įstatymų pakeitimai bei palengvinimai. Esame vieningi ir tuo pačiu žinome, kad dabar neturime teisės palūžti – tai, ką darome visi dėl karo pabėgėlių, yra gyvybiškai svarbu.